

Kázání: 176. Jak se uhlídat před invazí

Kázání

Jak se uhlídat před invazí

1. čtení: Matouš 12, 43 - 45

43 Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinití, ale nenalézá.

44 Tu řekne: ‚Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.‘ Přejde a nalezne jej prázdný, vyčištěný a uklizený.

45 Tu jde a přivede s sebou sedm jiných duchů, horších, než je sám, vejdou a bydlí tam; a konce toho člověka jsou horší než začátky. Tak bude i s tímto zlým pokolením.“

2. čtení: Jeremjáš 28, 1 - 9

1 Týž rok, na začátku kralování Sidkijáše, krále judského, pátého měsíce čtvrtého roku, mi řekl Chananjáš, syn Azúrův, prorok z Gibeónu, v Hospodinově domě za přítomnosti kněží a všeho lidu:

2 „Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Jho babylónského krále jsem zlomil.

3 Do dvou let vrátím na toto místo všechny předměty Hospodinova domu, které vzal z tohoto místa Nebúkadnesar, král babylónský, a odnesl je do Babylónu.

4 A Jekonjáš, syna Jójakíмова, krále judského, i všechny judské přesídlence, kteří přišli do Babylónu, přivedu zpět na toto místo, je výrok Hospodinův, neboť jho babylónského krále zlomím.“

5 Prorok Jeremjáš odpověděl proroku Chananjášovi za přítomnosti kněží a všeho lidu, stojícího v Hospodinově domě.

6 Prorok Jeremjáš řekl: „Amen. Kéž tak učiní Hospodin! Kéž Hospodin splní tvá slova, která jsi prorokoval, že vrátí předměty Hospodinova domu a přivede zpět z Babylónu na toto místo všechny přesídlence.

7 Ale poslechni toto slovo, které ohlašuji tobě i všemu lidu.

8 Proroci, kteří byli odedávna přede mnou a před tebou, prorokovali o četných zemích a proti velkým královstvím o válce a zlu a moru.

9 Prorok, který prorokoval o pokoji, byl uznán za proroka, kterého opravdu poslal Hospodin, až když došlo na slovo toho proroka.“

Sestry a bratři, dělat opravdovou politiku je někdy pořádná řehole. Slovenská prezidentka Čaputová by mohla vyprávět. Co všechno musí snášet, o tom se běžnému poslanci, natož obyčejnému občanovi, ani nezdá. Zastává nejvyšší úřad, navíc žena.

Protože není populistka, nýbrž mluví a jedná v souladu se svým svědomím a v zájmu národa, s oblibou se do ní každý mocichtivý oportunist, národovecký pohůnek nebo proruský troll strefuje. Vůbec se nedivím, že už na druhé prezidentské období nechce kandidovat. Urážky a vyhrůžky násilím neberou konce, čeho je moc, toho je moc, zvláště když se týkají i prezidentčiny rodiny.

Holt když se někdo dá na politiku a snaží se ji dělat poctivě, nemá obvykle na růžích ustláno. To populisté a všelijací tluchubové, kteří se řídí heslem kam vítr, tam plášť, to mají v poslaneckých lavicích nepoměrně jednodušší. Mívají navíc hroší kůži a nic si z ničeho nedělají.

Ale nemysleme si, naše doba není o nic horší ani lepší než doba třeba před dvěma tisíci šesti sty lety. Tenkrát sice v judském královstvíčku neměli prezidenta, jako u nás, nýbrž krále, ale jinak v praktické politice zas tak velký rozdíl nebyl. Dokonce i výzvy a problémy, kterým v Judsku tenkrát čelili, se v jistém smyslu podobaly těm našim střeoevropským.

Judsko totiž napadl nepřítel, babylonské vojsko vykradlo chrám a do zajetí odvedlo dědice trůnu,

kněze i šlechtu. Nás zase nepřímo napadlo Rusko a obrazně řečeno odvedlo si na svou stranu část obyvatel, kteří nyní věří jeho propagandě a s ochotou mu slouží jako pátá kolona. Na Slovensku je v jeho zajetí poměrně velká část obyvatelstva a tak není divu, že je prezidentka, která tomuhle tlaku čelí, takřkajíc za hranicemi svých sil.

Podobně na tom byl prorok Jeremjáš v tehdejší politicky zjitřeném Judsku. Proroci byli tenkrát cosi jako jsou dnešní ústavní soudci, opoziční politici nebo seriózní novináři. Nejspíš byli všechno zmíněné dohromady. Jako ústavní soudci hlídali, zda vládnoucí vrstva dodržuje ústavu neboli Boží zákon. Jako opoziční politici těm, kdo byli u moci, vytýkali přehmaty, kiksy a nedůslednosti, jako novináři odhalovali sobecké počínání a nespravedlivé jednání. Jeremjáš měl za tím účelem k ruce písaře Bárucha, díky němuž si tyhle noviny ze starověkého Judska můžeme v Bibli číst i dnes.

Samozřejmě jak už to tak v politice bývá, ne všichni proroci se řídili náročnými kritérii svého povolání. Někteří si svou profesi usnadňovali, protože ti, kdo vládnou, obvykle raději slyší slova uznání a dobré zprávy než opak. Než si dělat z mocných nepřátele, raději jim pochlebovali a předpovídali samé světlé zítřky.

Hádejte, který typ proroka byl na tom lépe? Kritici nebo optimisté? Samozřejmě, že ti druzí. Jelikož chtěl Jeremjáš dělat své řemeslo poctivě, nutně spadl do kategorie proroků potíživců, troublemakerů a věčných nespokojenců. Proto také neměl na růžích ustláno a tu a tam si Pánu Bohu postěžoval, že je toho na něj moc:

„Přemlouvals mě, Hospodine, a dal jsem se přemluvit. Zdolal jsi mě a přemohl. Po celé dny jsem jen pro smích, každý se mi vysmívá. Sotvaže promluvím, úpím, přivolávám si násilí a zhoubu“ (20,7nn).

Docela jako slovenská prezidentka. Jeremjáš měl oproti ní ale jednu výhodu. Záměrně nezaložil rodinu, tušil, jak náročná jeho mise v neklidné době bude.

Dnešní čtení popisuje jeden ze střetů proroka se svými odpůrci. Odehrál se v tehdejší parlamentu, tedy v chrámě, za přítomnosti kněží a všeho lidu. Jistý prorok Chananjáš si vzal slovo a že prý do dvou let babylónský král Nebúkadnesar všechno, co ukradl, vrátí a vrátí se také všichni, kteří byli odvedeni do zajetí.

Nepochybuji o tom, že tahle slova všichni přítomní slyšeli rádi. Kdo by nechtěl slyšet pozitivní sdělení? Jako tenkrát po invazi sovětských vojsk v osmašedesátém, kdy kolovaly zaručené zprávy, že to s nimi Dubček v Moskvě uhrál a že se tanky brzy odporoučejí zpátky. Jako po ruském zabrání Krymu, kdy někteří měli za to, že se to časem nějak samo urovná.

Proroků, kteří by viděli situaci ostře takovou, jaká skutečně je, bývá vždycky menšina. Pozitivní očekávání přijde vhod v každé době. Jenže co když je to horší, než doufáme? A co když naše iluze nakonec způsobí nějakou ještě horší katastrofu? Proto jsou poctiví proroci tak potřební a proto je jich tak málo. Nikdo to nechce dělat. Nikdo nechce hrát roli sýčka, co přivolává neštěstí.

Proroci, kteří vidí dál a ostřeji než většina bývají neoblíbení. Svou vlastní existencí totiž lidem připomínají jejich nepřipravenost, ledabylost a pohodlné spoléhání se na to, že to nějak samo dopadne, že to někdo zařídí za nás – ať už Bůh nebo NATO.

Jeremjáš na parlamentním zasedání v jeruzalémském chrámu na přesvědčivá slova proroka Chananjáše, že všechno se vrátí do starých dobrých kolejí, řekne jen „amen“. Tohle slovíčko, které používáme na konci každé modlitby, česky znamená „ať se to stane“.

„Kéž se to stane,“ reaguje Jeremjáš na Chananjáše. Kéž by babylónský Nebúkadnesar všechno a všechny, co ukradl, vrátil. Kéž by. Jenže tohle zbožné přání se nenaplní. Zloduchové se jen tak své

kořisti nevzdávají. Proč by to dělali? Kvůli našim modrým očím?

Kdepak! Zloduch, když někam zavítá a zjistí, že je tam pěkně uklizeno a že se nikdo nebrání, přivede ještě dalších sedm kámošů a zabydlí se tam. Takhle to jednou říkal Ježíš. Chtěl lidem připomenout, že nestačí mít v duši nebo ve státě hezky poklizeny, musí se hlídat proti zloduchům, co slídí kolem jako „vlk v rouše beránčím“ nebo jako „lev řvoucí, hledající koho by sežral“.

V Judsku za proroka Jeremjáše nehlídal vůbec nikdo. A to byla ta hlavní příčina celé katastrofy. Králové jenom politikařili, aby se udrželi u moci, šlechta se chovala nešlechtně a z vysoka kašlala na lidi v nesnázích, ba dokonce ještě bohatla na jejich odírání. A kněží ti si zas jen tak pořád dokola vykonávali ty své obřady, jakoby neměli se strádáním a bídou lidí na okraji nic společného. Pojivo sounáležitosti bylo to tam.

Když tohle pojivo s druhými lidmi chybí, život se v lepším případě stává soupeřením o to, kdo si urve větší kus žvance, v horším případě se redukuje na boj o přežití. Číhající zloduchové odjinud potom mají pré.

Jeremjáš ví, že v situaci, kdy Babylóňané ukradli to nejcennější a odvěkli ty nejdůležitější, už je pozdě. Tahle válka je prohraná. Žádné NATO se Judského království nezastane. Dokonce ani Bůh ne. Jedno lidové přísloví praví „člověče přičiň se a Bůh ti pomůže“. V Judsku se tenkrát před Nebúkadnesarovou invazí moc nepřičiňovali a tak to dopadlo neslavně.

To my v Česku jsme na tom naštěstí lépe. Nutno dodat, že ne úplně vlastní zásluhou. Taky jsme se jako stát moc nepřičiňovali. Namlouvali jsme si, že žádná invaze nám nehrozí, armáda žila z podstaty, peníze šly jinam, často tam, kam neměly.

Na rozdíl od starověkého Judska, které zůstalo samo a na holičkách, za nás s novodobým východním Nebúkadnesarem naštěstí bojují stateční Ukrajinci a navíc v zádech máme spojence. Díky téhle přeshraniční sounáležitosti nemusíme propadat beznaději. Není to vůbec samozřejmost, spíš se jedná o nezasloužený dar.

Co říci závěrem? No hlavně nenaletět nejrozumnějším falešným prorokům Chananjášům, kteří hlásají vždycky jen to, co je pro ně pohodlnější, co vyčtou z očí lidí, kteří chtějí klid a pěkně poklizeny. Svět, ve kterém žijeme, klidným ani pěkně poklizeným není a v dohledné době nebude. Proto je tak naléhavě třeba hlídat vlastní duši, hlídat veřejný prostor, aby se nám tam neuvelebili nějakí zloduchové zvenčí a neovládli naše emoce i jednání.

Pokud by se jim to podařilo, pokud by převládly sobectví, lhostejnost a nenávisť, válka je už předem prohraná. Jeremjáš o tom něco věděl, zažil to všechno na vlastní kůži. Na nás je, abychom chyby jeho doby neopakovali. Přitom stačí tak málo. Nenechat si falešnými proroky mazat med kolem pusy a své vyvětrané duše otevřít namísto zloduchům Božímu Duchu pokoje, obětavosti a soucitu. Pak rozhodně není nic ztraceno, pak se věci určitě začnou měnit k lepšímu.

PeČ

SPCH 2. 7. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)